

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande
Datum
2026-03-02

1 (2)

Diarienummer
10218-2025

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
helene.lassi@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet SOU 2025:98 – En bättre organisering av fastighetsbildningsverksamheten

Er beteckning: Dnr LI2025/01713

Länsstyrelsens yttrande

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västerbotten anser inte att konsekvenserna av utredningens förslag är tillräckligt utredda vad gäller risken för nedläggning av kommunala lantmäterimyndigheter, en försämrad lokalkännedom samt hur detta påverkar samhällsbyggnadsprocessen. Länsstyrelsen ser det även som bristfälligt att utredningen inte behandlat möjligheten till samverkan mellan kommuner för att upprätta eller undvika nedläggning av kommunala lantmäterimyndigheter.

Konsekvenser för den kommunala lantmäterimyndigheten

Länsstyrelsen i Västerbotten (Länsstyrelsen) vill betona vikten av en fungerande och effektiv samhällsbyggnadsprocess på lokal, regional och nationell nivå för fortsatt samhällsomvandling i och med den gröna omställningen.

Utredningen konstaterar att de föreslagna ändringarna kan innebära att kommunala lantmäterimyndigheter (KLM) behöver läggas ned med risk för minskad lokalkännedom och försämrad närhet till kommunernas plan- och byggprocess. Västerbottens län har två kommunala lantmäterimyndigheter Skellefteå och Umeå. I dessa expansiva kommuner, där mer än 75 % av länets befolkning är hemmahörande, har närheten till plan- och byggprocessen och lantmäteriverksamheten ansetts bidragande till den pågående samhällsutvecklingen. Någon vidare beskrivning av vilka KLM:er som kommer beröras av nedläggning och vilka följder det kan tänkas få på samhällsbyggnadsprocessen saknas helt. Möjligheten för mindre

kommuner att genom samverkan uppfylla kraven för att kunna bilda en KLM eller för befintliga KLM:er att genom samverkan undvika nedläggning, har inte heller utretts.

Påverkan på fastighetsbildningen

Länsstyrelsen anser att lokalkännedom är mycket viktig i lantmäteriförrättningar som bland annat berör riksintressen och allmänna intressen så som fornlämningar, strandskydd samt i lämplighetsbedömningen av jord- och skogsbruksfastigheter. Om KLM:er tvingas upphöra med sin verksamhet, med försämrad lokalkännedom som följd, så riskerar detta att medföra en ökning av överklagade förrättningsbeslut som strider mot någon av de allmänna intressen som länsstyrelsen har att bevaka enligt 15 kap 8 § fastighetsbildningslag. Detta då den Statliga lantmäterimyndigheten inte anses ha samma lokalkännedom i och med att förrättningsärenden inte enbart handläggs lokalt/regionalt utan fördelas till lantmätare över hela landet.

I övrigt har länsstyrelsen inga synpunkter.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med handläggare Jonathan Edmundsson som föredragande.